

شیوه نامه نگارش و تدوین پایان نامه

دانشگاه علوم پزشکی قم

دانشکده پزشکی

معاونت پژوهشی دانشکده پزشکی

بهار ۱۳۹۴

بسمه تعالی

شیوه نامه نگارش و تدوین پایان نامه

برای ایجاد هماهنگی در تدوین پایان نامه ها، لازم است دانشجویان گرامی نکته های ذکر شده را در نگارش پایان نامه رعایت کنند. در مجموع صفحات هر پایان نامه از ۹ قسمت شامل این موارد تشکیل می شود: ۱- صفحه بسم ا... ۲- عنوان فارسی، ۳- چکیده فارسی، ۴- فهرست ۵- متن پایان نامه، ۶- منابع، ۷- پیوست ها، ۸- چکیده انگلیسی، ۹- عنوان لاتین

ترتیب صفحات پایان نامه

❖ صفحاتی که بدون شماره به ترتیب زیر در ابتدای پایان نامه قرار میگیرند.

۱- صفحه بسم ا..

۲- صفحه عنوان

- تقدیم و تقدیر و تشکر (اختیاری)

۳- چکیده فارسی

❖ صفحاتی که با حروف ابجد (الف - ب - ج....) شماره گذاری میشوند.

۴- فهرست مطالب، جداول و نمودارها

❖ صفحاتی که با عدد شماره گذاری می شوند

۵- متن پایان نامه (از صفحه مقدمه شماره گذاری با اعداد شروع میشود)

۶- منابع

۷- پیوست ها

❖ صفحات بدون شماره در انتهای پایان نامه

۸- چکیده انگلیسی

۹- عنوان لاتین

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قم

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه ای پزشکی (MD)

عنوان

استاد راهنما

استاد مشاور

دانشجو

(ماه و سال دفاع)

شماره ثبت

➤ ۱- صفحه بسم الله الرحمن الرحيم به شکل ساده صفحه آرایی شود و از رسم چارچوب و تزیینات مختلف خودداری

شود.

➤ ۲- صفحه عنوان مطابق فرم نمونه و همچنین منطبق با پروپوزال (قلم لوتوس با اندازه ۱۴-۱۸)

➤ ۳- چکیده فارسی به شکل ساختارمند حاوی مقدمه، مواد و روش ها، یافته ها و نتیجه گیری، همراه کلیدواژه ها (حداقل

۳ تا) در یک صفحه (۵۰۰ کلمه)

➤ ۴- فهرست بعد از چکیده به ترتیب فهرست مطالب، فهرست علامتها و نشانه ها، فهرست جدولها، فهرست نمودارها و فهرست

تصاویر قرار می گیرند.

فهرست مطالب شامل فصل، بخش و زیر بخشهای هر پایان نامه که با عنوان مربوطه می آید. بعنوان مثال: ۴-۳-۲-علایم و نشانه های بالینی

- در فهرست مطالب عنوانهای فرعی که زیر مجموعه عنوانهای اصلی هستند، با تورفتگی پس از آنها قرار می گیرند؛

- فهرستهای مطالب، جدولها، نمودارها، تصاویر، علامتها و نشانه ها و سایر فهرستها باید مطابق عناوین اصلی خود متن باشند.

➤ ۵- متن پایان نامه

- از گذاشتن چارچوب و سایر تزیینات به دور متن خودداری شود؛

- محدوده خطوط تمام صفحات باید یکسان رعایت شود. حاشیه راست ۳، چپ ۲، بالا ۲/۵ و پایین ۲/۵ سانتی متر

- نگارش متن با قلم لوتوس و فونت ۱۴ می باشد. قلم عناوین (تیترها) نیز لوتوس و فونت ۱۸ و ۱۶ باشد.

- شماره گذاری صفحات در پایین و وسط باشد.

شماره گذاری موضوع ها

موضوعهای اصلی پایان نامه به چند فصل و هر فصل به چند بخش تقسیم می شود.

هریک از بخشهای هر فصل با دو شماره که با خط فاصله از یکدیگر جدا شده اند، مشخص میشود. عدد سمت راست نشانه شماره فصل و عدد

سمت چپ، شماره ترتیب بخش مورد نظر است.

در صورتیکه هر بخش دارای زیر بخش باشد، شماره هر زیر بخش در سمت چپ عدد فوق قرار می گیرد. به عنوان مثال اگر در فصل سوم و

بخش چهارم، زیر بخش دوم با عنوان علایم و نشانه ها قرار است آورده شود به صورت ۳-۴-۲ علائم و نشانه ها نوشته میشود.

در صورتیکه یک عبارت یا واژه نیاز به توضیح خاصی داشته باشد، توضیح را میتوان به صورت زیرنویس در همان صفحه ارائه کرد. در این صورت عبارت یا واژه توسط شماره‌های که به صورت کوچک در بالا و سمت چپ آن می‌آید مشخص می‌شود و در زیرنویس، توضیح داده می‌شود. قلم مورد استفاده در پانویس ۲ یا ۳ شماره از قلم متن اصلی کوچکتر است.

- پانویس و علامتهای اختصاری ممکن است در بعضی جدولها ضروری باشد.

فصل بندی تمامی پایان نامه ها باید به ترتیب شامل این عناوین باشد: فصل اول (معرفی پژوهش)، فصل دوم (بررسی متون)،

فصل سوم (مواد و روش کار)، فصل چهارم (یافته ها)، فصل پنجم (بحث و نتیجه گیری).

❖ فصل اول (معرفی پژوهش-Back ground):

به طور کلی فصل اول دلایل اهمیت موضوع پژوهش و اطلاعات کلی در زمینه پژوهش می باشد. که شامل مقدمه (یا بیان مسأله)، اهداف پژوهشی، سؤالات و فرضیات، محدودیت های پژوهشی و واژه ها و اصطلاحات (تعاریف عملی) می باشد. این فصل در واقع مبنی بر پروپوزال است.

❖ فصل دوم (بررسی متون - Literature review):

در قسمت بررسی متون خلاصه ای از مطالعات قبلی داخلی و خارجی درباره موضوع پژوهش آورده می شود اهداف هر مطالعه، تعداد نمونه، روش نمونه گیری، روش اجرا و تجزیه و تحلیل و نتایج هر مطالعه بصورت خلاصه بیان شود.

❖ فصل سوم (مواد و روش کار - Materials & Methods):

نوع پژوهش، محیط و مواد پژوهش، حجم نمونه و روش نمونه گیری، روش جمع آوری اطلاعات، روش تجزیه و تحلیل داده ها و انواع آزمون های آماری و مراحل انجام کارهای آزمایشگاهی هر کدام به تفکیک توضیح داده شود.

❖ فصل چهارم (یافته ها-Results):

یافته ها به شکل تصویر، جدول، نمودار و تصاویر بمنظور بیان نتایج اهداف مطالعه ارائه شود.

- شماره و عنوان جدول باید در وسط یا گوشه سمت راست بالای جدول نوشته شود. جداول بایستی در فرمت word و فارسی طراحی شوند.

- شماره و عنوان نمودارها و تصاویر در وسط یا گوشه سمت راست پایین آنها نوشته شود.

❖ فصل پنجم (بحث و نتیجه گیری- Discussion) :

بررسی نتایج حاصله ، مقایسه نتایج با سایر مطالعات ، بررسی علت تفاوت نتایج پژوهشی با سایر مطالعات ، بررسی نقایص و محدودیت های پژوهش ، نتیجه گیری نهایی و ارائه پیشنهادها در این فصل ارائه میشود.

➤ ۶- منابع-References :

منابع باید به شیوه "ونکور" نوشته شود که در متن به ترتیب اولویت منابع با شماره مشخص می شود و در انتها به ترتیب ورود در متن فهرست منابع آورده می شود. به عنوان یک قاعده کلی، این اعداد بعد از نقطه در آخر هر جمله و داخل پرانتز قرار می گیرند.

وقتی در متن پایان نامه به چند منبع (که شماره های آنها، متوالی و پشت سر هم است) استناد می کنید، از خط فاصله (-) برای توالی اولین عدد و آخرین عدد استفاده کنید. مثل : (۸-۳)

وقتی در متن پایان نامه، به چند منبع (که شماره های آنها پشت سر هم نیست) می خواهید استناد کنید، بین هر شماره با شماره بعدی، یک علامت ویرگول و بدون فاصله قرار دهید. مثل: (۵ ، ۲) یا (۸ ، ۷ ، ۶ ، ۲). ترتیب اعداد از چپ به راست است.

اولین حرف نام نویسنده، ویراستار ، عنوان و همچنین کلمات و نامهای خاص را با حروف بزرگ تایپ کنید.

اگر نویسندگان کتاب یا مقاله، شش نفر یا کمتر از شش نفر بودند، باید نام همه آنان درج شود. در هنگام تایپ اسامی، بین هر اسم، یک ویرگول و سپس یک فاصله قرار دهید. پس از تایپ آخرین اسم، به جای ویرگول، نقطه بگذارید.

اگر اسامی افراد بیش از شش نفر باشد، ابتدا نام شش نفر اول را تایپ کرده و پس از درج یک ویرگول و یک فاصله، عبارت " et al " را تایپ کنید سپس یک نقطه و یک فاصله درج نمایید.

برای شماره صفحه نخست حرف P (نقطه) را تایپ کنید و سپس شماره صفحات منبع مورد استفاده را بنویسید. مثل: p. 122-9

p. 1129-57

زمانی که از صفحات مختلف یک منبع استفاده کرده اید و شماره صفحات هم پشت سر هم و متوالی نیست، مشابه مثال زیر عمل کنید:

p. 333,338,340-5

❖ چنانچه کتاب مورد استفاده از چند جلد تشکیل شده ، شماره جلد را قبل از صفحات بنویسید. بجای استفاده از کلمه Volume از کوتاه شده آن یعنی Vol استفاده کنید. مثل:

New York: Academic press; 2003. Vol. 2 p. 134-48

✦ عنوان مجله را مطابق سبک استاندارد کتابخانه ملی پزشکی آمریکا که در پایگاه اطلاعاتی Pubmed زیر عنوان NLM Catalog در دسترس است به صورت مخفف بنویسید.

❖ مقاله

نام خانوادگی نویسنده (فاصله) حرف اول نام کوچک (نقطه) عنوان مقاله (نقطه) نام مجله (فاصله) سال انتشار (فاصله) ماه (؛) جلد یا دوره

انتشار (شماره) (: شماره صفحات)

مثال برای مقاله چاپ شده در مجلات:

Shen HM, Zhang QF. Risk assessment of nickel carcinogenicity and occupational lung cancer. Environ Health Perspect 1994;102 Suppl 1:275-82.

حاجی ترخانی، امیرحسین. جامعه پزشکی و استفاده از اطلاعات علمی. مجله دانشگاه علوم پزشکی ایران، سال اول، ش ۲ (تابستان ۱۳۷۲):

۷۶-۷۲

مقاله های ارائه شده در کنفرانسها و گزارشهای کنفرانس

مثال برای مقاله ارائه شده در کنفرانس

Bengtsson S, Solheim BG. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. In: Lun KC, Degoulet P, editors. MEDINFO 92. Proceedings of the 7th World Congress of Medical Informatics; 1992 Sep 6-10; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland; 1992. P. 1561-5

مثال برای گزارش کنفرانس:

Kimura J, Shibasaki H, editors. Recent advances in clinical neurophysiology. Proceedings of the 10th international Congress of EMG and clinical neurophysiology; 1995 Oct 15-19; Kyoto, Japan. Amsterdam: Elsevier; 1996

❖ کتاب

در صورتی که یک کتاب به شکل کامل بعنوان منبع مد نظر است. مشخصات کتاب به شکل زیر نوشته می شود:

نام خانوادگی نویسنده (فاصله) حرف یا حروف اول نام کوچک (نقطه) نام کتاب (نقطه) شماره ویرایش (نقطه) محل نشر (: ناشر) (؛) سال

انتشار (نقطه)

Ringsven MK, Bond D. Gerontology and leadership skills for nurses. 2nd ed. Albany (NY): Delmar Publishers; 1996.

در صورتی که یک یا چند فصل از یک کتاب مورد نظر است:

نام خانوادگی نویسنده فصل (فاصله) حرف اول نام کوچک (نقطه) نام فصل (نقطه) (In) (: نام خانوادگی نویسنده یا ویراستار کتاب (فاصله) حرف اول نام کوچک (نقطه) نام کتاب (نقطه) شماره ویرایش (نقطه) محل نشر (: ناشر) ; سال انتشار (نقطه) صفحه اول (خط تیره) صفحه آخر فصل (نقطه)

به مثالهای زیر توجه کنید:

Phillips SJ, Whisnant JP. Hypertension and stroke. In: Laragh JH, Brenner BM, editors. Hypertension: pathophysiology, diagnosis, and management. 2nd ed. New York: Raven Press; 1995. p. 465-78.

Blaxter P. Social health and class inequalities. In: Carter C, Peel J. editors. Equalities and inequalities in health. 2nd ed. London: Academic Press; 1976. p. 165-78.

با یک یا دو نویسنده:

فرید حسینی، رضا. پاتوفیزیولوژی بیماریهای رماتیسمی و خود ایمنی. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۶۵.

امتیازی، گیتی؛ گرمی، محسن. مبانی زیست مولکولی و مهندسی ژنتیک. ویرایش ۲. اصفهان: انتشارات مانی، ۱۳۷۵.

بیش از سه نویسنده:

فرهودی، ابوالحسن و همکاران. بیماریهای نقص ایمنی، تشخیص و درمان. تهران: علمی، ۱۳۶۵.

ترجمه یک اثر:

لانگمن، جان. رویان شناسی پزشکی لانگمن. ترجمه کورش عظیمی، مهدی صرافی. تهران: اندیشه روشن، ۱۳۷۹.

کلیک، برنارد؛ پاسترناک، جک. بیوتکنولوژی مولکولی: اصول و کاربرد DNA نو ترکیب. ترجمه جواد بهروان. مشهد: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد، ۱۳۸۲.

کتاب چند جلدی با عنوانهای خاص هر جلد:

هاریسون، تنسلی راندولف. اصول طب داخلی. ج ۳: بیماریهای دستگاه گوارش. ترجمه محمد ناظم. تهران: چهر، ۱۳۶۵.

چنانچه جلدها عنوان جداگانه نداشته باشد، ج ۲ یا ج ۳ را پس از تاریخ نشر قرار دهید و سپس شماره صفحات را بنویسید.

❖ منابع الکترونیکی :

عبارتند از: نرم افزار ؛ صفحات وب ؛ مجلات الکترونیکی؛ کتابهای الکترونیکی و پایگاههای اطلاعاتی.

اگر صفحه اینترنتی دارای نویسنده یا عنوان است مانند مثال زیر عمل کنید.

High blood pressure in pregnancy. 2001. Available at:

http://www.nhlbi.nih.gov/health/public/heart/hbp/hbp_preg.htm Accessed Oct 21, 2002

• برای درج مشخصات مقاله یک مجله الکترونیکی موجود در پایگاههای اطلاعاتی مختلف مانند مثال زیر عمل کنید.

• درج مشخصات مقاله مجله الکترونیکی مشابه مواردی است که برای درج مشخصات مقاله انگلیسی به کار می برید تنها تفاوت، درج

عبارت [serial online] پس از نام نشریه است. درج نام پایگاه اطلاعاتی نظیر proquest; Elsevier; ScienceDirect; Blackwell Synergy لازم است.

Rockwood K, Graham JE, Fay S. Goal setting and attainment in Alzheimer's disease patients treated with donepezil. J Neurol Neurosurg Psychiatry [serial online] 2002; 73(5):500-507. Available from: ScienceDirect , Accessed Dec 19, 2003

کتاب الکترونیکی:

اگر از متن کتابی استفاده می کنید که به شکل CD است ، مانند مثال زیر عمل کنید:

The Oxford English dictionary [book on CD-ROM]. 2nd ed. New York: Oxford University Press; 1998.

اگر از متن کتابی استفاده می کنید که در محیط اینترنت است، مشابه مثالهای بالا بنویسید و به جای عبارت [book on CD-ROM] عبارت [book online] را جایگزین کنید.

❖ پایان نامه:

کلعلی پور، محمد جعفر. " سیر تکامل طبیعی و غیر طبیعی مشتقات قوس اول برونشیاال در جنین." پایان . نامه دکترای تخصصی،

دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ۱۳۷۴

➤ ۷- پیوست ها:

حاوی نمونه پرسشنامه، رضایت نامه اخلاقی آگاهانه ، چک لیست و سایر مواردی که ذکر آنها در متن ضرورتی نداشته ، می باشد

پیوستهای پایان نامه باحروف الفبا نامگذاری می شود.

➤ ۸- چکیده انگلیسی:

باید ساختارمند بوده و شامل Introducton ، Materials & Methods ، Results ، Conclusion باشد. در پایان چکیده انگلیسی ۵-۳ کلمه

کلیدی key words آورده شود .چکیده انگلیسی باید مطابق چکیده فارسی باشد.

➤ ۹- صفحه عنوان لاتین:

مطابق صفحه عنوان فارسی باشد. قلم Times New Roman با فونت 14-18 می باشد.

✳برگه صور جلسه دفاع که به امضای هیئت داوران رسیده است در انتهای پایان نامه قرار داده می شود. 😊

✳رنگ جلد پایان نامه ها به تفکیک رشته پزشکی عمومی : طوسی

تخصص بالینی(رزیدنتی) : مشکی

دکتری تخصصی(Phd):سورمه ای

دستیاران در صفحات عنوان بجای کلمه جهت اخذ درجه دکترای عمومی از دکترای تخصصی در رشته ..... و of specialty in..... استفاده کنند.

نام اساتید راهنما و مشاور بصورت دکتر نام و نام خانوادگی و تخصص در رشته-----یادداشت شود. بطور مثال دکتر علی رضایی متخصص بیماریهای داخلی

Qom University of Medical Sciences

Faculty of Medicine

A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree
of Doctor of Medicine

Title

Supervisor

Consultant

by

Season, year